

Komunikat prasowy

Luksemburg, 8 września 2020 r.

Unijna pomoc rozwojowa dla Kenii musi zostać lepiej ukierunkowana, żeby mogła przynieść efekty – twierdzą kontrolerzy UE

Jak wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, Komisja Europejska i Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) nie wykazały, że wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) udzielone na rzecz Kenii w latach 2014–2020 pomogło wyeliminować przeszkody dla rozwoju w tym kraju i skoncentrowało się na ograniczaniu ubóstwa. Projekty sfinansowane w ramach poprzedniego EFR obejmującego lata 2008–2013 przyniosły wprowadzić zakładane wyniki, nie miały jednak widocznego wpływu na ogólny rozwój gospodarczy Kenii. W związku z tym kontrolerzy wzywają UE do zrewidowania podejścia do przydziału pomocy rozwojowej.

Unijna pomoc rozwojowa ma przyczyniać się do zmniejszania, a docelowo do wyeliminowania ubóstwa w objętych nią krajach poprzez wspieranie dobrego rządzenia i trwałego wzrostu gospodarczego. EFR jest głównym źródłem finansowania unijnego dla Kenii. Wsparcie na rzecz tego kraju w ramach 11. EFR w latach 2014–2020 wyniosło 435 mln euro, co odpowiadało około 0,6% przychodów podatkowych tego kraju. Kontrolerzy przeanalizowali, czy Komisja i ESDZ skutecznie ukierunkowywały wsparcie na te obszary, w których mogło ono w największym stopniu przyczynić się do zmniejszenia ubóstwa.

– Trybunał nie znalazł wystarczających dowodów na to, że pomoc udzielona w ramach 11. EFR została ukierunkowana w taki sposób, aby jak najefektywniej przyczyniać się do zmniejszenia ubóstwa – **zauważył Juhan Parts, członek Trybunału odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – Najbardziej skuteczną i trwałą metodą ograniczenia ubóstwa jest tworzenie nowych miejsc pracy, toteż fundusze unijne powinny zostać przeznaczone w pierwszej kolejności na wspieranie rozwoju gospodarczego.

Z ustaleń kontrolerów wynika, że w procesie przydziału środków z EFR nie przewidziano możliwości powiązania wsparcia z wynikami osiągniętymi przez dane państwo, dobrym rządzeniem bądź zaangażowaniem tego państwa na rzecz reform strukturalnych lub walki z korupcją. Komisja i ESDZ przydzieliły około 90% środków z EFR dla Kenii na lata 2014–2020, korzystając ze standardowej formuły obliczeniowej stosowanej w przypadku państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP). Tymczasem formuła ta nie uwzględnia przeszkód dla rozwoju bądź faktycznych potrzeb finansowych danego

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

kraju. Przy alokacji funduszy nie wzięto ponadto pod uwagę dotacji ani pożyczek od innych darczyńców.

Pomoc objęła jedynie niewielki ułamek potrzeb rozwojowych Kenii i była rozproszona na wiele obszarów, w tym rolnictwo, zarządzanie kryzysowe w przypadku suszy, infrastrukturę energetyczną i transportową, wybory, zarządzanie finansami publicznymi i wymiar sprawiedliwości. Fakt, że środki przydzielono na tak wiele obszarów, zwiększa ryzyko, że w żadnym z sektorów nie zostanie osiągnięta masa krytyczna niezbędna do wygenerowania istotnych rezultatów – przestrzegają kontrolerzy. Co więcej, powody, dla których poszczególne sektory zostały wytypowane do objęcia finansowaniem, nie są wystarczająco jasne. Komisja i ESDZ nie przeprowadziły bowiem szczegółowej oceny celów i przeszkód dla rozwoju w tym kraju ani nie wyjaśniły, w jaki sposób i dlaczego wybrane sektory miałyby w największym stopniu przyczynić się do zmniejszenia ubóstwa.

Kontrolerom nie udało się ustalić, dlaczego Komisja i ESDZ podjęły decyzję, by nie wspierać bezpośrednio przemysłu wytwórczego, który ma wielki potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy. Większość środków (228,5 mln euro) została przeznaczona na bezpieczeństwo żywnościowe i odporność na zmiany klimatyczne. Wsparcie to powinno przełożyć się na podniesienie standardu życia w społecznościach wiejskich i małych gospodarstwach, zwłaszcza na terenach suchych, nie przyczynia się jednak do komercjalizacji rolnictwa czy rozwoju przetwórstwa rolnego. Jednocześnie finansowanie na rzecz infrastruktury energetycznej i transportowej (175 mln euro) jest niewystarczające, by można było osiągnąć bardzo ambitne cele uzgodnione z kenijskimi władzami i uzyskać znaczące efekty. Mając na względzie, że Kenia to kraj o wysokim wskaźniku postrzeganej korupcji, kontrolerzy są ponadto zdania, że unijne wsparcie bezpośrednie na walkę z korupcją w tym kraju było ograniczone.

Kontrolerzy zalecają zatem Komisji i ESDZ, by:

- przeanalizowały unijną metodę podziału środków pomiędzy państwa AKP i uzależniły przyznanie finansowania od wyników osiąganych przez dany kraj oraz jego zaangażowania na rzecz reform;
- przy wyborze sektorów kluczowych w Kenii dokonywały oceny masy krytycznej i uznały trwały rozwój gospodarczy i praworządność za kwestie priorytetowe.

Informacje dla redaktorów

EFR opiera się na wkładach przekazywanych przez państwa członkowskie UE i jako taki nie wchodzi w zakres budżetu UE. Co do zasady okres obowiązywania każdego EFR trwa od pięciu do siedmiu lat. W ramach 11. EFR finansowanie na łączną kwotę 15 mld euro otrzymało 75 państw AKP. Sposób przydziału środków opierał się na pięciu wskaźnikach: liczbie ludności, dochodzie narodowym brutto na mieszkańca, indeksie zasobów ludzkich, wskaźniku narażenia na kryzysy gospodarcze oraz światowych wskaźnikach dobrego rządzenia. Kraje o dużej liczbie ludności, takie jak Kenia, otrzymały proporcjonalnie mniej środków. Ramy prawne unijnej pomocy rozwojowej dla państw AKP zostały określone w umowie z Kotonu, która wygasła w lutym 2020 r. Na okres do grudnia 2020 r. przyjęto rozwiązania przejściowe, obecnie trwają zaś dyskusje na temat porozumienia mającego zastąpić tę umowę.

Szacuje się, że populacja Kenii, która w 2016 r. wynosiła 47 milionów, zwiększy się do około 85 milionów w 2050 r. Kraj ten przechodzi gwałtowny proces urbanizacji, co wiąże się z rosnącym zapotrzebowaniem na miejsca pracy w miastach. W 2016 r. 36% ludności Kenii żyło poniżej granicy ubóstwa, czyli za mniej niż 1,90 USD dziennie. Ponad 20% cierpiało z powodu niedożywienia. Gospodarka kraju w dalszym ciągu opiera się na rolnictwie, na które przypada jedna trzecia PKB,

podczas gdy przemysł wytwórczy odpowiada za zaledwie 10% PKB, a więc tyle samo co 40 lat temu. W latach 2003–2018 wzrost PKB Kenii kształtował się poniżej średniej dla całego regionu. Zgodnie ze wskaźnikiem postrzegania korupcji opublikowanym przez organizację Transparency International za rok 2018 Kenia znajduje się na 144. miejscu spośród 180 krajów.

Sprawozdanie specjalne nr 14/2020 pt. „Unijna pomoc rozwojowa dla Kenii” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE. W minionych latach Trybunał opublikował sprawozdania specjalne dotyczące m.in. wsparcia unijnego na rzecz Maroka i funduszu powierniczego UE dla Afryki, a także opinię w sprawie 11. EFR i sprawozdania roczne dotyczące EFR. Informacje na temat środków wdrożonych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy w reakcji na pandemię COVID-19 można znaleźć [tutaj](#).

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Damijan Fišer – E-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu – Tel. (+352) 4398 45 510 / Tel. kom. (+352) 621 55 22 24